

Bod č.

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál na rokovanie Zastupiteľstva
Bratislavského samosprávneho kraja

11. júna 2021

Návrh

na schválenie vstupu Bratislavského samosprávneho kraja ako partnera do projektu „LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia“ (LIFE18 IPE/SK/000010) v rámci programu LIFE

Materiál predkladá:

Mgr. Juraj Droba MA, MBA
predseda
Bratislavského samosprávneho kraja

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Stanoviská komisií

Zodpovední:

Ing. Patrícia Mešťan, MA
riaditeľka
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Mgr. Barbora Lukáčová
riaditeľka Odboru stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov
Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

Spracovatelia:

Mgr. Martin Hakel, BA
vedúci Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja

Ing. Marián Kupec
referent Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja

N á v r h u z n e s e n i a

UZNESENIE č./2021 zo dňa 11. 06. 2021

Zastupiteľstvo Bratislavského samosprávneho kraja po prerokovaní materiálu

A s c h v a ľ u j e

vstup Bratislavského samosprávneho kraja ako partnera do projektu „LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia“ (LIFE18 IPE/SK/000010).

B u k l a d á

riaditeľke Úradu Bratislavského samosprávneho kraja

zabezpečiť vyčlenenie finančných prostriedkov na predfinancovanie projektových aktivít Bratislavského samosprávneho kraja v rozpočte Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2022 – 2027 vo výške 322 348,20 €, z toho z Programu LIFE (90%) vo výške 290 113 EUR a spolufinancovanie BSK (10%) vo výške 32 235 EUR.

T: 31. 12. 2021

Dôvodová správa

Slovenská republika patrí k členským štátom EÚ, ktoré **čelia problémom s kvalitou ovzdušia**, čo má výrazne **negatívny vplyv na zdravie občanov a životné prostredie**. Napriek niektorým zlepšeniam dosiahnutým v posledných rokoch je situácia stále neuspokojivá.

Na kvalitu ovzdušia negatívne vplyva najmä prekračovanie koncentrácií prachových častíc PM₁₀ a jemných prachových častíc PM_{2,5}, benzo(a)pyrénu, oxidu dusičitého NO₂ a prízemného ozónu. Hlavnými zdrojmi znečisťovania ovzdušia v Slovenskej republike sú lokálne kúreniská so spaľovaním tuhých palív v domácnostiach, doprava, priemysel a energetika. **Bratislavský kraj** čelí nadmernému znečisteniu ovzdušia najmä zo strany mobilných zdrojov, pričom dominantným znečisťovateľom je cestná doprava, ktorá sa podieľa na väčšine emisií znečisťujúcich látok v Bratislavskom kraji a zároveň tvorí takmer 40% z celkových emisií z cestnej dopravy v Slovenskej republike.

V súvislosti s prekročením limitných/cieľových hodnôt na ochranu zdravia čelí Slovensko konaniu za porušenie požiadaviek smernice o kvalite okolitého ovzdušia a hrozí mu podanie na Súdny dvor EÚ zo strany Európskej komisie. Projekt **LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia** je jedným z opatrení prijatých **na zlepšenie kvality ovzdušia** na Slovensku a je priamou odpoveďou na výzvu Európskej komisie. Zapojenie BSK do projektu LIFE IP je súčasťou akčného plánu PHRSR na roky 2021-2027 s číslom projektu OSURaRP_6, ktorého cieľom je prispieť k zlepšeniu kvality ovzdušia na úrovni Bratislavského kraja.

Projekt **LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia** sa zameriava na **implementáciu konkrétnych opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia a taktiež podporuje vzdelávacie, komunikačné a monitorovacie aktivity zapojených partnerov** v oblasti kvality a ochrany ovzdušia a efektívne riadenie vytvorením národnej siete manažérov kvality ovzdušia.

Celkový **rozpočet projektu** je 15 000 000 EUR (pre celé SR), výška finančnej podpory EÚ predstavuje 9 000 000 EUR (60%). Projekt je rozdelený na štyri fázy a trvá osem rokov (2020 – 2027).

Do projektu sú zapojení: Ministerstvo životného prostredia SR, Slovenská agentúra životného prostredia, Banskobystrický samosprávny kraj, Trenčiansky samosprávny kraj, Trnavský samosprávny kraj, Žilinský samosprávny kraj, Prešovský samosprávny kraj, Košický samosprávny kraj, Slovenský hydrometeorologický ústav, PEDAL Consulting s.r.o., VŠB - Technická univerzita Ostrava.

Ciele projektu:

Hlavným zámerom projektu je podpora efektívneho riadenia kvality ovzdušia s cieľom zlepšiť kvalitu ovzdušia a znížiť vystavenie obyvateľstva škodlivým vplyvom látok znečisťujúcich ovzdušie.

Konkrétne ciele projektu:

- Zlepšenie efektívneho riadenia kvality ovzdušia a implementácia Programov na zlepšenie kvality ovzdušia
- Podpora opatrení týkajúcich sa kvality ovzdušia a zvyšovanie povedomia o dôležitosti kvality ovzdušia
- Urýchlenie vykonávania opatrení na minimalizáciu negatívnych vplyvov vykurovania domácností a dopravy na kvalitu ovzdušia
- Podpora výmeny tepelných zdrojov (kotlov) v domácnostiach
- Zlepšenie monitorovania a podávania správ o kvalite ovzdušia na regionálnej a miestnej úrovni

Zapojenie BSK:

Projekt je už v implementácii, zatiaľ do projektu spomedzi samosprávnych krajov neboli zapojení len BSK a NSK. BSK získa zapojením sa do projektu LIFE IP finančnú podporu pre zriadenie a udržanie pozície manažéra kvality ovzdušia na obdobie 2022-2027, t. j. na 6 rokov.

Celková výška nákladov projektu bude na dané obdobie predstavovať 322 348,20 EUR, z toho z programu LIFE (90%) bude tvoriť 290 113 EUR a spolufinancovanie BSK (10%) vo výške 32 235 EUR.

Manažér kvality ovzdušia bude mať za úlohu koordinovať a zlepšovať aplikáciu riešení na zlepšenie kvality ovzdušia priamo v regióne, a to predovšetkým:

- **Poskytovaním informácií o vývoji v oblasti kvality ovzdušia** na regionálnej a/alebo miestnej úrovni
- **Monitorovaním plnenia jednotlivých opatrení** zameraných na zlepšenie kvality ovzdušia zahrnutých v Programoch na zlepšenie kvality ovzdušia a podávaním správ príslušnému okresnému úradu v sídle kraja
- **Návrhom opatrení na zlepšenie kvality ovzdušia** v regióne v súčinnosti so štátnymi inštitúciami, samosprávou, priemyselným sektorom, školstvom, mimovládnyimi organizáciami a verejnosťou
- **Podporou opatrení** v oblasti kvality ovzdušia a **zvyšovaním informovanosti** v oblasti ochrany a kvality ovzdušia
- **Zabezpečením implementácie** a zavedením konkrétnych opatrení priamo do praxe spolu s prípravou komunikačných stratégií pri zavádzaní nových opatrení do praxe
- Priamou pomocou regionálnym a miestnym orgánom pri riešení problémov s kvalitou ovzdušia
- **Poskytovaním informácií o možnostiach financovania z vnútroštátnych prostriedkov a fondov EÚ (ESIF) a príprava projektov a žiadostí o granty** na dostupné prostriedky zamerané na zlepšenie kvality ovzdušia
- **Prípravou a realizáciou informačných a osvetových kampaní**, ako aj **vzdelávacích programov** - spracovanie informačných materiálov a mediálnych výstupov o kvalite ovzdušia
- **Vypracovaním a distribúciou informačných materiálov, publikácií a mediálnych prezentácií** vrátane zabezpečenia príspevkov v rámci sociálnych médií
- **Prijímaním písomných podnetov** (formulár) od odbornej i laickej verejnosti najmä z oblasti dopravy a vykurovania domácností

Projektový list

Projekt „LIFE IP – Zlepšenie kvality ovzdušia “

Program: LIFE

Hlavný cieľ projektu:

- Hlavným zámerom projektu je podpora efektívneho riadenia kvality ovzdušia s cieľom zlepšiť kvalitu ovzdušia a znížiť vystavenie obyvateľstva škodlivým vplyvom látok znečisťujúcich ovzdušie.

Špecifické ciele projektu:

- Zlepšenie efektívneho riadenia kvality ovzdušia a implementácia Programov na zlepšenie kvality ovzdušia
- Podpora opatrení týkajúcich sa kvality ovzdušia a zvyšovanie povedomia o dôležitosti kvality ovzdušia
- Urýchlenie vykonávania opatrení na minimalizáciu negatívnych vplyvov vykurovania domácností a dopravy na kvalitu ovzdušia
- Podpora výmeny tepelných zdrojov (kotlov) v domácnostiach
- Zlepšenie monitorovania a podávania správ o kvalite ovzdušia na regionálnej a miestnej úrovni

Najdôležitejšie aktivity BSK v projekte:

- Zapojením sa do projektu LIFE IP získa BSK finančnú podporu pre zriadenie a udržanie pozície manažéra kvality ovzdušia na obdobie 2022-2027, t.j. na 6 rokov
- Manažér kvality ovzdušia bude mať za úlohu koordinovať a zlepšovať aplikáciu riešení na zlepšenie kvality ovzdušia priamo v regióne

Realizácia projektu:

6 mesiacov od schválenia projektu zastupiteľstvom BSK, predpokladaný začiatok 01/2022

Partneri:

Žiadateľ:

Bratislavský samosprávny kraj

Partneri zapojení v projekte LIFE IP:

Ministerstvo životného prostredia SR

Slovenská agentúra životného prostredia

Banskobystrický samosprávny kraj

Trenčiansky samosprávny kraj

Trnavský samosprávny kraj

Žilinský samosprávny kraj

Prešovský samosprávny kraj

Košický samosprávny kraj

Slovenský hydrometeorologický ústav

PEDAL Consulting s.r.o.

VŠB - Technická univerzita Ostrava.

Zodpovedný za prípravu projektu:

- Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov ako nositeľ projektu

Celkový rozpočet projektu LIFE IP:	15 000 000 EUR
Výška finančnej podpory od EÚ:	9 000 000 EUR
Rozpočet projektu BSK:	322 348,20 EUR
Spolufinancovanie BSK:	32 235,00 EUR